

jeg tror nogenlunde uden Hensyn til Partier at Gendarmerne notorisk vare en Dumhed af en endog saa ganske særegen enestaaende Art; Ingenksomhelst tænker i Virkeligheden paa at rejse noget Forfar for den. Men de Indvendinger, der kunde rejses mod et leiet Korps som beoebnet Boliti, lader sig ikke alle uden videre overføre paa en leiet Hær. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at hvad selve Spørgsmaalet om en leiet Hær og Folkfriheden angaar, forekommer det mig, at det er forkert at slaa disse to Ting sammen. Det er jo nemlig notorisk, at mange Steder, hvor man har havt leiet Hær i lange Tider, som i Englaud, har man en ganske overordentlig udviklet Folkfrihed, ganske overordentlig konstitutionelle Tilstande, som vilde være Idealet, om de eksisterede her i Landet, og det er Tilfældet ganske uafhængigt af, at den Stat har en leiet Hær. Jeg tror slet ikke, at det Spørgsmaal hører sammen med Spørgsmaalet om Folkfriheden; jeg tror, at Folkfriheden her i Landet ikke vilde have staaet stort under det, den staaer i Diebliffet, selv om vi havde havt en leiet Hær. Det er min Opfattelse af det Punkt. Søvrigt ligger det udenfor det, jeg har sagt. Det, jeg har sagt, skal jeg med Formandens forventede gunstige Tilladelse tillade mig at oplæse her af mit eget Foredrag. Det staaer i Rigsdagstidenden Sp. 1563 og lyder saaledes: „Jeg tror ogsaa, der gives andre Former, under hvilke Bærnepligt, Pligten til at tage Del i Statens Forfar, lader sig bedre, retfærdigere og rigtigere fordele, end det sker ved den almindelige Bærnepligt i den Form, hvorunder den gennemføres i Praxis i vor Tid“. Det har jeg sagt, hvad Enhver kan se efter i Tidenden, og det er virkelig min oprigtige Mening, at det er rigtigt, det, jeg der har sagt. Den almindelige Bærnepligt har aldrig nogenfinde i Virkeligheden været almindelig gennemført her i Landet. Den har altid været praktiseret saaledes, at den blev en Mellemting mellem en begrændset Udskrivning og en almindelig Folkevæbning, og det er en i høi Grad uheldig Mellemting. Efter min jævne Opfattelse og mine Reflexioner derover er denne Byrde fordelt ganske overordentlig ujevnt her i Landet. Naar man sammenligner dem, der blive udfkrevne, med dem, der ikke blive udfkrevne, tror jeg, at i Masser af Tilfælde ere de, der ikke blive udfkrevne, ligesaa stærke og legemsfunde som de, der blive det. Jeg har der et Exempel fra mit eget private Liv. Jeg vilde meget gjerne have været udfkrevet den Gang, jeg indstillede mig til Session. Jeg syntes, jeg havde gjort Alt, hvad jeg kunde, for at blive udfkrevet. Jeg ventede det

ogsaa. Jeg har aldrig nogenfinde feilet det Ringeste. Jeg har havt den Fornøielse at deltage i rent legemligt Tjenestefarlearbejde uden fjerneste Men. Da jeg kom frem — jeg troede ikke, jeg havde nogen Feil; og syntes selv, jeg saae meget nydelig ud — fremkom den udskrivende Sessjonschef, efterat have gjort sig bekendt med mit Legeme og i Særdeleshed med min Hvg, med Ytringer, som vare i allerhøieste Grad uparlamentariske, og som jeg derfor ikke skal referere. Jeg blev sendt hjem som aldeles ubrugelig, jeg erindrer, at der blev sagt, at jeg kunde hverken bruges i denne Verden eller i den tilkommende. Jeg har altid følt det som en Uretfærdighed, at jeg er bleven fuldstændig fri for den Byrde. Jeg vil altsaa sige, at Udskrivningen er ganske overordentlig ujevnt og rammer her i Landet paa en ganske overordentlig mærkelig Maade. Der er nu gennem Lovgivningen aabnet fuldstændig legal og berettiget Veie for dem, der have Penge, til at formindste deres Bærnepligt i en ganske overordentlig Grad. Jeg sigter ikke særlig til det Arrangement, der er truffet mellem Livjægerkorpslet her i Byen og Kjøbenhavns Væbning, men jeg sigter til de mange Veie med Numerbytning, Forsættelse til Intendanturkorpslet og mange andre Ting, hvorigjennem Folk unddrager sig enten enhver Art af legemlig Bærnepligt eller dog formindsker den i ganske overordentlig betydelig Grad. Jeg tror derfor rigtignok, at man tager feil, naar man tror, at den Fordeling, vi have af den almindelige Bærnepligt her i Landet, i dens nuværende Form er en uretfærdig og ligelig Fordeling. Jeg tror tværtimod, vi ere gaaede en meget daarlig Veie, og jeg tror ikke, det var forkert, om man tog det op til Overveielse; man behøvede jo slet ikke at gaa til en leiet Hær, man kunde blot begrændse Udskrivningen saaledes, at man udfkrev langt færre Soldater og paalagde enhver Borger, der ikke blev Soldat, at hde f. Ex. en betydelig Pengeydelse. Spørgsmaalet om Bærnepligt er en Ting, som er oppe trindt omkring i Europa. Efter min Opfattelse fordeler Bærnepligten Byrden langt retfærdigere og mere demokratisk, end det for Tiden er Tilfældet her i Landet med Bærneligtsbyrden. Jeg har ogsaa tilladt mig at udtale det, jeg sagde, fordi naar der tænkes over den Ting, er det altid kommet mig for, at det er umuligt at begrændse de militære Udgifter. Naar man vil fortsætte med som nu at udfkrive et meget betydeligt Mandskab, saa vil der altid være et fortsat Misforhold mellem det Mandskab og det Materiel, man har, og der vil stadig vedligeholdes en feberagtig